

In memoriam

STASĖ BERNOTIENĖ
(1926 07 14 – 2001 04 24)

Du tūkstančiai pirmųjų metų pavasari netekome vienos žymiausių Lietuvos etnografių, ilgametės muziejininkės Stasės Bernotienės. Lietuvos etnologijai ir muziejininkystei jos nuveikti darbai yra ryškūs, jais ji išsirašė į minėtų sričių ir apskritai kultūros istoriją.

Stasė Stulgytė-Bernotienė gimė Jankūnų kaime (Radviliškio r.). Tėvai – darbštūs ūkininkai augino dvi dukras: vyresnioji liko tėviškėje ūkininkauti, o jaunesnioji Stasė siekė mokslo. Baigusi Šiaulių mergaičių gimnaziją, 1946 m. įstojo į Vilniaus universiteto Istorijos-filologijos fakultetą studijuoti etnografijos. Buvo neramūs ir sunkūs pokario metai: trūko duonos, cukraus ir kitokių medžiaginių dalykų. Dar studijuodama (1949) Stasė pradėjo dirbti Lietuvos mokslų akademijos Istorijos institutui priklausiusiame Etnografijos muziejuje, kuris 1952 m. buvo sujungtas su Istorijos muziejumi ir išaugo į Lietuvos istorijos ir etnografijos muziejų (1992 m. pabaigoje pavadintas Lietuvos nacionaliniu muziejumi). Stasė Bernotienė 1965–1989 metais vadovavo minėto

muziejaus Etnografijos skyriui. Nuo pat pirmųjų darbo metų muziejuje ji buvo aktyvi etnografinių ekspedicijų dalyvė, vėliau pati jas organizavo ir joms vadovavo, rinko eksponatus ir tyrinėjo liaudies kultūrą. S. Bernotienė išvažinėjo visą Lietuvą, išvaikščiojo daugybę kaimų, kitus po keletą kartų ir muziejui sukauptė tūkstančius eksponatų. Per jos darbo metus muziejaus Etnografijos skyrius praturtėjo nuo 3 tūkstančių iki 33 tūkstančių eksponatų. Jeigu šiandien didžiuojamės turtingais Lietuvos nacionalinio muziejaus etnografijos rinkiniais, tai turime pripažinti didžiulį S. Bernotienės nuopelną. Pokario metai – draskymas senųjų sodybų, varymas į „kolkozus“, kėlimas į gyvenvietes – labai sparčiai naikino senąją kaimo kultūrą. S. Bernotienė, neskaičiuodama darbo valandų, nežiūrėdama savo laisvalaikio, skubėjo fiksuoti ir rinkti eksponatus. Ji labai puikiai žinojo eksponatų paskirtį, jų regioninius tapatumus ir skirtumus ir, viena iš nedaugelio, gerai išmanė visų kaimo verslų bei amatų darbo procesus.

Iš skyriaus rinkinių Stasė Bernotienė parengė turiningą etnografijos ekspoziciją, paremtą autentiška medžiaga, atspindinčią valstiečių gyvenimą: verslus, amatus, buitį, liaudies meną per pastaruosius šimtmečius. Ekspozicija buvo atidaryta 1968 m. ir su nežymiais papildymais veikia iki šiol. Buvo išleistas ekspozicijos vadovas (Lietuvos TSR istorijos ir etnografijos muziejus, Vilnius, 1970). Jame S. Bernotienė parašė apie Etnografijos skyriaus ekspoziciją. Ji buvo gerai suklasifikavusi etnografinius eksponatus ir puikiai sutvarkiusi skyriaus saugyklos. Iš skyriaus eksponatų ji parengė dešimtis įdomių parodų, išsamiai atspindėjusių valstiečių amatus ir liaudies meną.

Be minėtų darbų, Stasė Bernotienė nemažai laiko skyrė etnologiniams tyrinėjimams. Ji domėjosi XIX a. – XX a. pradžios lietuvių valstiečių susisiekimo būdais ir priemonėmis, vestuvių papročiais, ypač išsamiai tyrinėjo lietuvių liaudies moterų drabužius, baldus, kalvių dirbinius. Įvairiais etnologijos klausimais rašė straipsnius į specialius, periodinius leidinius, lietuviškąją enciklopediją. Stasė Bernotienė yra bendraautorė albumo „Lietuvių liaudies menas. Drabužiai“ (Vilnius, 1974). Parengė albumą „Lietuvių liaudies moterų

drabužiai XVIII a. – XX a. pr.“ (Vilnius, 1974), dviejų dalių katalogą „Lietuvių valstiečių baldai“ (Vilnius, 1988). Kartu su šio straipsnelio autore parengė katalogą su plačia išanga „XVI a. – XX a. I pusės kalvių dirbiniai“ (neišleistas).

S. Bernotienė buvo aktyvi įvairių etnografinių renginių, konferencijų dalyvė. Konferencijose skaitė pranešimus etnologijos ir muziejinkystės temomis. Ji dalyvavo meno tarybų darbe ir daug laiko paskyrė konsultacijoms, kurių reikėjo dailininkui ir studentui, liaudies menininkui ir lietuviškų filmų kūrėjui, jau nekalbant apie jaunesnius kolegas muziejinkus.

S. Bernotienė buvo ramaus būdo, gražių veido bruožų, didelių akių, liaudiška, racionali, turėjo puikią atmintį, mokėjo begales liaudies dainų ir mėgo jas dainuoti. Vykstant į ekspedicijas ar kitokiomis progomis jos dainų pakakdavo nesikartojant.

Nesulaukusią savo 75-ojo gimtadienio S. Bernotienę pakirto sunki liga. Ji atgulė amžino poilsio Rokantiškių kapinėse šalia savo vyro Petro. Jų kapavietę puošia drožinėtas koplytstulpis. Nėra Stasės Bernotienės tarp mūsų, bet ji gyvena vaikų – Vytauto ir Dalios – bei anūkų širdyse, o jos vardas amžinai gyvens jos darbuose.

Ona Mažeikienė

AKVILĖ MIKĖNAITĖ
(1912 04 10 – 2001 05 01)

Eidama 90-uosius ramiai ir tyliai užgeso žymi muziejininkė, menotyrininkė Akvilė Mikėnaitė. Gimė ji gražiame Skardupio vienkiemyje, Aknystos valsčiuje (dabartinėje Latvijos teritorijoje). Giminaičio įkalbėta, 1932 m. nedrąsi ir kukli mergaitė paliko tėvų namus ir iškeliavo studijuoti į Kauną Vytauto Didžiojo universitetą (1932–1939), pasirinko visuotinės istorijos specialybę. Susiklosčius aplinkybėms, mokslus baigė Vilniaus universitete 1940 m. Dar studijuodama susižavėjo liaudies menu, kuris buvo artimas jos valsietiška ir romantiškai prigimčiai. 1940–1961 m. Vilniaus universitete skaitė lietuvių liaudies meno kurso paskaitas, porą metų tą patį kursą dėstė Vilniaus dailės institute. 1944 m. kartu pradėjo dirbti Vilniaus dailės muziejuje, kuriam pašventė per pusę šimto metų. Sunkiais pokario metais pradėjo dalyvauti etnografinėse ekspedicijose. Kantriai po kruopelę rinko liaudies meno perlus ir per ilgus darbo metus jų surinko tūkstančius. Daugiausia takelių išmynė Žemaitijoje. Nuo 1965 iki 1988 m. vadovavo Lietuvos dailės muziejaus Liaudies meno skyriui, vėliau atsidėjo kūrybiniam darbui, be to, savo patirti-

mi ir žiniomis mielai dalijosi su jaunesniais muziejininkais. Kartu su kolegomis 1947 m. parengė liaudies meno ekspozicijas Dailės muziejaus centriniuose rūmuose Rotušėje, buvo kelis kartus papildyta ir keista, vėliau dabartinėje Visų Šventųjų bažnyčioje (1975–1991), taip pat daug mažesnių parodų Lietuvoje ir užsienyje.

Plati A. Mikėnaitės erudicija atsispindi jos darbuose. Su kitais autoriais sudarė keletą „Lietuvių liaudies meno“ albumų (*Audiniai* 1957–1962, 2 kn. su J. Balčikoniu, M. Glemžaitė, H. Kairiūkštyte-Jaciniene; *Juostos* 1969 (su J. Balčikoniu), *Draabužiai* 1974 (su J. Balčikoniu, S. Bernotiene, K. Kairiūkštyte-Galauniene). Iš gausių muziejaus rinkinių parengė katalogus: „Juostos“ (1967), „Lietuvių liaudies ražiniai“ (1970), „Lietuvių liaudies geležinės kulto ir memorialinių paminklų viršūnės“ (1970), „Lietuvių liaudies baldai“ (1992), „XIX a. antros pusės siuvinėtos bažnytinės vėliavos“ (neišspausdintas), „K. Šimonio liaudies meno piešiniai“ (neišspausdintas). Labiausiai žavėjosi skulptūra, su meile ir šiluma kalbėdavo apie „dievukus“ ir apie juos drožusius dievdirbius. Dienos šviesos dar neišvydo ir katalogas

„Tradicinė XIX a. – XX a. pirmosios pusės lietuvių liaudies skulptūra“. 1963 m. pasiskelbė biografinę apybraižą „M. Katiliūtė“. A. Mikėnaitėi teko laimėti bendrauti su žymiais ir įdomiais žmonėmis: dailės istoriku M. Vorobjovu, istoriku N. Karsavinu. Jiems skyrė paskutinius savo straipsnius (*Lietuvos dailės muziejus. Metraščių* 1998, 1999).

A. Mikėnaitė buvo labai kukli, jautri, romantiška, o kartu ir gyvenimo negandų užgrūdinta asmenybė, nuolat visur kur

siekianti tobulumo. Tokia ir liks ją pažinusių jaunesnės kartos muziejininkų atmintyje – tauraus gyvenimo raukšlių išvagoto veido, paprasta, nuoširdi, atkakliai siekianti užsibrėžto tikslo. Vis atminty skamba jos mėgstamas J. Baltrušaičio posmelis:

*Per dieną nesukrovęs kraičio
Nei labui artimo, nei sau,
Aš liūdnas širdimi našlaičio
Naktovidžio bylos klausaus.*

Dalia Bernotaitė-Beliauskienė

ETNOLOGĖ
LAURA PIŠKINAITĖ-KAZLAUSKIENĖ
(1952 05 02 – 2001 05 ..)

Negailestinga lemtis pačiame kūrybinių jėgų žydėjime nutraukė ryškios asmenybės gyvenimą. Lietuvos etnologų bendruomenė neteko darbščios ir kūrybingos mokslininkės Lauros Piškinaitės-Kazlauskienės.

Laura Piškinaitė-Kazlauskienė gimė 1952 metų gegužės 2 dieną Kaišiadorių r., Paparčių kaime. 1971 m. kovo 16 d. ji pradėjo dirbti Lietuvos istorijos institute. Netrukus baigusi Vilniaus universiteto Istorijos fakultetą, ji pasirinko etnologės kelią ir per gana trumpą laiką perėjo visus mokslinės karjeros laiptelius nuo laborantės iki vyresniosios mokslinės bendradarbės. Į Etnografijos sektorių (dabar Etnologijos skyrius) laborante buvo paskirta 1973 m. lapkričio 27 d. Nuo 1977 m. sausio 17 d. ji susidomėjo valstiečių verslais, netrukus pradėjo kryptingai tyrinėti iki tol mažai nagrinėtą bitininkystę. Jau 1979 m. buvo išspausdintas pirmasis mokslinis straipsnis „Kraštotyroje“ – „Senoji ir dabartinė Aukštadvario bitininkystė“. Nuo 1981 m. periodiškai jos darbai publikuoti Etnologijos (tada Etnografijos) skyriaus leidinyje „Etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje“ (dabar – „Etnologiniai tyrinėjimai Lie-

tuvoje“). Kryptingus tyrimus liudijo jau nuo 1982 m. rengti etnografinių klausimų lapai, mokslinę brandą ir pasirengimą savarankiškam moksliniam darbui – nuo 1986 m. pradėti publikuoti straipsniai „LTSR MA darbuose“ (per ketverius metus čia paskelbti 5 stambūs straipsniai). 1989 m. ji sėkmingai, vadovaujama Angelės Vyšniauskaitės, Minske apgynė daktaro disertaciją „Bitininkystė Lietuvoje XIX a. II pusėje – XX a.“ Išsamius bitininkystės tyrinėjimus vainikavo 1995 m. išleista monografija „Bitininkystė Lietuvoje (XVI a. – XX a. pirmoji pusė)“. Šią knygą galime drąsiai priskirti prie fundamentalių lietuvių etninės kultūros tyrinėjimų. Ekpedicijų metu buvo sukaupta ir knygoje perteikta gausi faktografinė ir iliustracinė profesionaliai susisteminta medžiaga, pateiktos svarios išvados. Atskleista ne tik materialioji verslo pusė, puikiai suvoktas ir perteiktas žmogus bitininkas, su verslu susiję socialiniai santykiai. Kruopščiu Lauros Kazlauskienės darbu Lietuvoje buvo visapusiškai ir giliai išnagrinėtas bitininkystės verslas. Deja, nepavyko visiškai užbaigti ir apibendrinti Lietuvos žvejybos tyrinėjimų. Per trumpą laiką bu-

vo parašyti šiai temai skirti vertingi jos moksliniai straipsniai prestižiniuose leidiniuose: „Lietuvos istorijos metraštyje“, „Liaudies kultūroje“, „Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimo darbuose“. 1998 m. išleista monografija „Žvejybos istorijos apybraižos“. Deja, antroji žvejybai skirtoji monografija taip ir neišvydo dienos šviesos. Etnologės moksliniai interesai buvo gana platus. Domėjosi ir kitais verslais. Platų etnologės požiūrį liudija parengti gana išsamūs Lietuvos žydų kultūros tyrimui skirti etnografinių klausimų lapai ir pagal juos pradėti tyrinėjimai. Platų mokslininkės akiratį ir sugebėjimą suvokti nūdienos aktualijas liudija kalinių kultūros tyrinėjimai. Pastarąją temą pirmasis straipsnis „Liaudies kultūroje“ publikuotas jau po etnologės mirties.

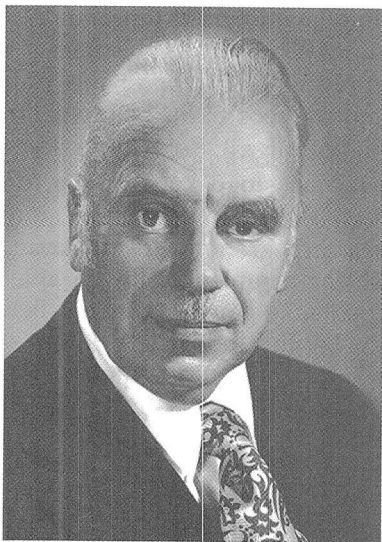
L. Kazlauskienė paliko ne tik dvi monografijas, dešimtis mokslinių straipsnių užsienio ir Lietuvos leidiniuose, perskaitė keliolika pranešimų respublikinėse ir tarptautinėse mokslinėse konferencijose, bet ir per beveik tris dešimtmečius sukauptą gausybę etnografinių aprašų, piešinių, foto-

negatyvų, jos rankomis ilgą laiką buvo puoselėjamas Etnologijos skyriaus archyvas.

Apibendrinant Lauros kūrybinį palikimą galima akcentuoti, kad net nagrinėdama materialiosios kultūros realijas ji neapsiribojo vien bitinininkystės ar žvejybos įrankių tipizacijomis, verslo formų kaitos aprašymais. Jos darbų objektas – žmogus. Skaitytoją žavi bandymai suvokti bitininko, žvejo vidinį pasaulį, paaiškinti jų santykius su kitų profesijų ir užsiėmimų žmonėmis.

Kiekvieną darbą ji dirbo su meile ir atsidėjimu. Rodos, neseniai girdėjome jos kupinus susižavėjimo žodžius apie bites ir bitininkus, šmaikščius pastebėjimus apie žvejus ir žuvis, užuojautą bylojančius pasakojimus apie kalinius ir kalėjimus. Deja, negailestingas likimas neleido dienos šviesos išvysti dar daugeliui svarių darbų. Prisidedame prie liūdinčios mamos, sūnaus. Gedime kartu ir linkime, kad būtų pratęsti etnologės tyrimai, įgyvendinti jos sumanymai.

Žilvytis Šaknys

JURGIS GIMBUTAS
(1918 01 18 – 2001 05 21)

Senos žemaičių bajorų giminės palikuonis J. Gimbutas gimė 1918 m. sausio 18 d. Maskvoje, inžinieriaus geodezininko Leonido ir agronomės Elenos Karosaitės šeimoje. 1919 m. tėvai jį parsivežė į Lietuvą. Kol tėvas dirbo Dotnuvos žemės ūkio technikumė, Jurgis vaikystę leido toje gyvenvietėje ir tėvui priklausančiame Peslių dvare (Šilalės r.). 1935 m. Jurgis baigė „Aušros“ gimnaziją Kaune. 1941 m. Vytauto Didžiojo universiteto Statybos fakultete įgijo statybos inžinieriaus diplomą. Tais pačiais metais Kaune dalyvavo Birželio sukilime. Mokslininko karjerą J. Gimbutas pradėjo tame pačiame fakultete 1940–1944 m. dirbdamas laborantu, vyr. asistentu. Vedė statybos detalių pratybas, skaitė statybos enciklopedijos kursą. 1941 m. vedė Mariją Alseikaitę, vėliau tapusią pasaulinio garso archeologe. Užaugino tris dukteris: Danutę, Živilę ir Rasą. 1944 m. liepos mėn. iš Peslių per Šilutę traukiniu pasitraukė į Vakarų. 1945–1948 m. buvo Štutgarto technikos aukštosios mokyklos doktorantas. 1948 m. už disertacinį darbą „Lietuvių valstiečių namo stogas XIX amžiuje“ (Das Dach des litauischen Bauernhauses aus dem 19.

Jahrhundert) gavo inžinieriaus daktaro laipsnį. 1946–1948 m. UNRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration) universitete Miunchene dėstė tuos pačius dalykus kaip ir Kaune.

1949 m. kovo 20 d. atvykęs į JAV, pradžioje gyveno Bostone, vėliau netoli jo esančiame Arlingtone. Nuo 1949 m. iki išėjimo į pensiją 1983 m. buvo statybos projektų inžinierius Fay, Stoddard and Thorncliffe inžinerijos firmoje Bostone. Nuo 1967 m. – tos firmos dalininkas ir Struktūrų skyriaus vedėjas. Dalyvavo projektuojant pastatus, tiltus, uosto įrengimus, statinius povandeniniams laivams. 1965 m. arktinės statybos reikalais lankėsi Labradore, 1967 m. – šiaurės Grenlandijoje. Turėdamas pedagoginių polinkių, darbe globojo jaunuosius specialistus.

Platūs J. Gimbutos visuomeninės veiklos barai tiek JAV profesinėse, tiek to krašto lietuvių mokslinėse ir kultūrinėse organizacijose. Nuo 1952 m. – jis Bostono civilinių inžinierių sąjungos narys, 1969–1973 m. tos sąjungos Statybos skyriaus valdybos narys, o 1972 m. – pirmininkas. Nuo 1954 m. priklausė Amerikos civilinių inžinierių sąjungai ir Amerikos lietuvių in-

žinierių ir architektų sąjungai, 1955 m. – antrosios sąjungos Bostono skyriaus vedėjas. Nuo 1954 m. – Lituanistikos instituto tikrasis narys, 1964–1973 m. to instituto Tautotyros ir kraštotyros skyriaus vedėjas, 1973–1978 m. – pirmininkas. 1954–1969 m. – bostoniškės „Lietuvių enciklopedijos“ redakcijos narys ir Statybos skyriaus vedėjas. 37-ojo (papildymų) tomo kartu su istoriku Simu Sužiedėliu vyr. redaktorius.

1933 m. įstojo į Skautų sąjungą, nuo 1946 m. buvo tos sąjungos ir Vydūno fondo tarybų narys. 1989 m. buvo priimtas į Lietuvos mokslininkų sąjungą. Nuo 1985 m. dažnai lankėsi Lietuvoje: Lietuvos istorijos instituto Etnografijos skyriuje, Lietuvos nacionaliniame muziejuje rinko medžiagą apie kaimo trobesių puošybą, pažįstamų buvo vežiojamas po Švenčionių kraštą, kuriame 1940 m. vasarą buvo rinkęs medžiagą, po Dzūkijos kaimus, Žemaitijos, Vidurio Lietuvos miestelius, jų architektūros paminklus, muziejus. Vienos išvykos į Suvalkiją metu lankėsi Lekėčių apylinkėje, kurioje 1943 m. buvo rinkęs medžiagą, tačiau terado lygius laukus. Savo namuose Arlingtone priimdavo ne vieną iš Lietuvos atvykusį mokslo žmogų, palaikė korespondencinius ryšius su gimtojo ir kitų kraštų tyrinėtojais.

Eidamas aštuoniasdešimt ketvirtus metus, J. Gimbutas mirė 2001 m. gegužės 21 d. savo namuose. Urną su jo palaikais į Kauną pargabeno dukra Živilė ir rugpjūčio 24 d. buvo palaidota Petrašiūnų kapinėse jo tėvo kape. Praėjus mėnesiui nuo mirties, birželio 22 d. už jį buvo atlaikytos mišios Šv. Jurgio bažnyčioje Norvude, o parapijos namuose artimieji pasidalijo prisiminimais.

Nors duoną J. Gimbutas pelnė kaip statybų projektuotojas, tačiau į lietuvių mokslo ir kultūros istoriją savo vardą įrašė kaip kaimo architektūros tyrinėtojas, aktyvus kultūrinio gyvenimo dalyvis. Greta I. Butkevičiaus, K. Čerbulėno, K. Šešelgio jis priklauso prie iškilųjų lietuvių liaudies ar

chitektūros tyrinėtojų. Tuos tyrinėjimus jis pavadino „namotyros“ terminu. 1948 m. išleido aukščiau minėtą disertaciją. Knyga turi plataus diapazono įvadą (šaltinių ir kaimo statybos būdų Lietuvoje, trobesių tipų apžvalgą). Keturiuose skyriuose analizuojama stogo konstrukcija, dengimas, forma, lietuvių valstiečių namų stogo vieta tarp gretimų kraštų namų. Tai iki šiol dar nepralenkta knyga apie stogus. Ji sulaukė gausių recenzijų lietuvių išeivijos bei Europos ir JAV kitomis kalbomis leistoje mokslinėje literatūroje. Jau gimtajame krašte 1999 m. buvo išleista J. Gimbuto monografija „Lietuvos kaimo trobesių puošmenys“. Joje nagrinėjami stogų skydai, vėjalentės ir karnizai, lėkiai, kolonos, tvorelės, sienų puošmenys, langai, durys, varteliai, šuliniai, polichromija. Dalyvaujant autoriui, ši knyga 2000 m. spalio 7 d. buvo pristatyta Bostono lietuvių kultūriniame subatvakaryje. Nemažai recenzijų sulaukė ir kitos dvi jo monografijos „Steponas Kolupaila“ (1974, su J. V. Daniu) ir „Jonas Šimoliūnas: inžinierius-valstybininkas-profesorius“ (1988). J. Gimbutas yra paskelbęs dvi regioninės apimties studijas: „Lietuvių sodžiaus architektūra Mažojoje Lietuvoje“ (1958) ir „Rytų Lietuvos kaimų sodybos ir trobesiai“ (1980). Antrasis darbas buvo paskelbtas ir angliškai „Traditional Villages of Eastern Lithuania“ (1985). B. Kvikliui rengiant „Lietuvos bažnyčias“, talkino jam aprašydamas jų architektūrinę dalį. Su pranešimais yra dalyvavęs mokslinėse konferencijose, simpoziumuose. 1999 m. rugsėjo mėn. Vilniaus Gedimino technikos universitetas jam suteikė garbės daktaro laipsnį (ta proga gautą atributiką dovanavo Lietuvos nacionaliniam muziejui).

J. Gimbutas aktyviai reišėsi Lietuvos, išeivijos lietuvių spaudoje, JAV ir Lenkijos moksliniuose ir specialybės leidiniuose. Izabelės Černiauskiėnės sudarytoje ir Vilniaus universiteto bibliotekos išleistoje jo 1938–1992 m. darbų bibliografijoje aprašyta 390 pozicijų ir 579 straipsniai ir

straipsneliai abiejose bostoniškėse lietuvių enciklopedijose. Dalis straipsnių skirta lietuvių liaudies architektūrai. VLIK'o pavedimu parašė per 50 pranešimų Madrido, taip pat Filipinų Amerikos balso ir Laisvės radijo stočių lietuviškoms laidoms apie lietuvių inžinierių ir architektų veiklą pasaulyje. Pastaruosius kelerius metus recenzavo lietuvių architektūros, etnologijos ir kraštotyros darbus JAV lietuvių spaudoje.

Turėjo sukaupęs didelę lituanistinę biblioteką, rankraščių. 1990 m. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, daug knygų ir

periodikos dovanavo Vilniaus universiteto, Vytauto Didžiojo universiteto, Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoms, ALKAI Putname. Šis tas teko ir Lietuvos nacionaliniam muziejui. Parašė 4 tomų dokumentuotus prisiminimus (juos dovanavo Vilniaus universiteto bibliotekai). Atkūrus nepriklausomybę, J. Gimbutas su Antanu Girnium surinko apie 1000 Lietuvoje išleistų laikraščių, žurnalų, juos padovanojo Kongreso bibliotekai Vašingtone, kad liudytų šį laikotarpį. Jo veikla paliko ryškų pėdsaką mokslo Lietuvos istoriografijoje.

Vacys Milius